

Norsko zdvojnásobilo sázku na hlubinnou těžbu navzdory zeleným obavám – POLITICO

 politico.eu/article/norway-deep-sea-mining-critical-raw-materials-sustainability

Louise Guillot

December 21, 2023

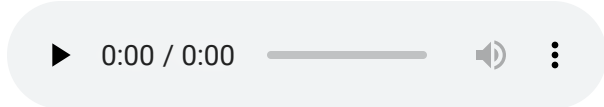
Země jako Norsko stále častěji zvažují hlubinnou těžbu jako alternativu k pozemním těžebním operacím | Jonathan Nackstrand/AFP přes Getty Images

Autor Louise Guillot

21. prosince 2023 12:00 SEČ

5 minut čtení

Chcete-li si tento článek poslechnout, stiskněte tlačítko Přehrát

 0:00 / 0:00

Vyjádřeno umělou inteligencí.

Norská vláda chce vystřelit ze startovací zbraně na těžbu vzácných kovů a minerálů na dně oceánu. Kritici se ale obávají nevratného poškození životního prostředí.

Začátkem tohoto roku vláda navrhla otevřít více než 280 000 kilometrů čtverečních teritoriálních vod země hlubinné těžbě. Plán má širokou podporu čtyř hlavních stran včetně opozice a očekává se, že projde v závěrečném hlasování 9. ledna.

Zelení aktivisté, vědci, rybáři a investoři, stejně jako sousedé, jako je EU, vyzývají Oslo k přehodnocení, poukazují na nedostatek vědeckých údajů o účincích hlubinné těžby na mořské prostředí – a na rostoucí dynamiku globální moratorium na praxi, dokud nebude proveden další výzkum.

Debata přichází v době, kdy celosvětová poptávka po kritických surovinách, jako je nikl, kobalt a měď, exploduje díky klíčové roli, kterou hrají při budování zelených technologií, jako jsou baterie pro elektromobily a větrné turbíny.

Může se vám líbit

Proč německá koalice bez života nezemře

Autor: Matthew Karnitschnig

Evropa utrácí miliony na zachycování uhlíku. kam to půjde?

Autor: Federica Di Sario

Nejčtenější příběhy POLITICO za rok 2023

Od Emmy Krstic

To vytváří tlak na země, aby si zajistily větší dodávky – a aby se diverzifikovaly od Číny, která v současnosti ovládá většinu dodavatelských řetězců a drtivou většinu rafinérií.

V závodě o zajištění kritickejších surovin země jako Norsko také stále častěji zvažují hlubinnou těžbu jako alternativu k pozemním těžebním operacím, které narážely na tvrdý odpor místních komunit. Pokud bude jeho návrh v lednu schválen, Norsko by se stalo první západní zemí, která povolí průzkumné mise, aby zjistily, zda lze těžbu provádět ziskově a udržitelně, čímž by se otevřela cesta pro budoucí těžbu.

Vládní tlak je "nezodpovědný krok," řekla Kaja Lønne Fjærtoft, členka WWF Norsko, která vede celosvětovou kampaň nevládní organizace proti hlubinné těžbě. Poukázala na to, že části oblasti uvažované pro hlubokomořskou těžbu se překrývají s chráněnými zranitelnými ekosystémy.

Norský institut pro mořský výzkum plán také kritizoval a uvedl, že o mořském životě na dně oceánu je známo příliš málo, takže je obtížné posoudit potenciální dopad těžebních operací. Agentura pro životní prostředí země také označila nedostatky v posouzení dopadů, které zadala vláda.

Rybáři se mezitím obávají dominových efektů pro svůj průmysl. "Nemáme dostatek znalostí o tom, jak to ovlivňuje rybí populace, a tedy ani možnost udržitelného rybolovu," řekl Odd Kristian Dahle, vedoucí komunikace Asociace norských rybářů.

Ekonomická příležitost

Norský tlak na hlubokomořskou těžbu je v rozporu s EU, Spojeným královstvím a rostoucím počtem zemí , které podporují mezinárodní moratorium na tuto praxi.

Před povolením činnosti se EU zasazuje o to, aby bylo shromážděno dostatek vědeckých důkazů, které prokazují, že hlubinná těžba není škodlivá pro mořské ekosystémy, uvedl mluvčí Evropské komise v e-mailovém prohlášení.

Zelení aktivisté, vědci, rybáři a investoři, stejně jako sousedé jako EU, vyzývají Oslo, aby přehodnotilo | Geoffroy Van der Hasselt/AFP prostřednictvím Getty Images

Ačkoli instituce jen zřídka komentuje národní plány vlád mimo EU, mluvčí uvedla, že „EU je znepokojena potenciálními významnými negativními dopady hlubinné těžby oznámené Norskem na populace ryb a rybolov a v širším smyslu na mořské ekosystémy. „ Mluvčí také poznamenal, že EU a Norsko se začátkem tohoto roku zavázaly prohloubit spolupráci v oblasti ochrany životního prostředí, včetně oceánů.

Skupina unijních zákonodárců napříč politickými stranami také napsala norským poslancům, aby je vyzvali, aby hlasovali proti návrhu.

Norská vláda tento plán hájila jako způsob, jak využít ekonomickou příležitost a posílit bezpečnost kritických dodavatelských řetězců.

„Poptávka po minerálech a kovech roste,“ uvedla norská státní tajemnice pro ropu a energetiku Astrid Bergmål v e-mailovém prohlášení pro POLITICO a zdůraznila, že „pro zabezpečení našich

ekonomik a národních zájmů jsou důležité diverzifikovanější dodavatelské řetězce.“

Stejně jako u jiných činností, jako je těžba ropy a zemního plynu, vláda zajistí, aby jakákoli hlubinná těžba probíhala v souladu s vysokými ekologickými standardy, dodal Bergmål. „Minerální aktivity na mořském dně musí probíhat obezřetně a bezpečně as náležitým ohledem na životní prostředí,“ napsala.

Firmy se mezitím začínají řadit. Walter Sognnes, generální ředitel norského start-upu Loke, vyvíjí nové technologie pro těžbu minerálů a kovů z mořského dna. Doufá, že norský plán bude pokračovat a udělí průmyslu „společenskou licenci k činnosti“, která mu pomůže odvrátit kritiku zelených aktivistů.

"Neříkáme, že to nebude mít žádný dopad, ale... může to být lepší alternativa než niklový důl v deštném pralese v Indonésii," řekl Sognnes a dodal, že k těžbě v komerčním měřítku pravděpodobně nedojde dříve než v roce 2030. nejdříve.

Aby norská vláda zmírnila obavy z plánu, nedávno upravila svůj návrh tak, aby zajistila, že parlament bude mít poslední slovo při udělování licencí na těžbu.

Lønne Fjærtoft z WWF říká, že to není dostatečná ochrana. Norský plán by byl v rozporu s jeho mezinárodními závazky v oblasti ochrany oceánů, což by poškodilo jeho důvěryhodnost na globální scéně procesu, tvrdila.

Norsko říká, že bojuje „za přísné ekologické předpisy“ v probíhajících globálních rozhovorech o přijetí norem pro hlubokomořskou těžbu v mezinárodních vodách, řekla, „ale to není to, co dělají doma.“

Plán pravděpodobně dostane konečnou zelenou v lednu poté, co 19. prosince obdrží souhlas norského parlamentu pro životní prostředí a energetiku. Lønne Fjærtøft varovala, že nevládní organizace budou na vládu nadále vyvíjet tlak.

WWF, řekla, "v současné době diskutuje o našich možnostech" a zvažuje, zda by měla napadnout konečné rozhodnutí u soudu.